

KIRKEBLAD

FOR

DAVIK

Nr. 75

Utkommer hver
måned

Desember 1936

Utgiver og redaktør:
Sogneprest Slaattelid
Davik

7. årg.

Det sovende Betlehem.

Nattens dype mørke hviler
over Davids gamle stad.
På de vante baner iler
himlens lyse stjernerad;
hyrder holder vakt ved hjorden,
alt er i sin gamle orden.

Men i denne stund — så stille —
skjenkes jorden himlens skatt,
kom det lys hvis stråler vilde
bringe lys i dødens natt. —
Guds- og men'skesønnen fødes,
himmelen og jorden møtes.

Betlehem dog ei fornemmer
noget til sin høie gjest,
merker ei hvor englestemmer
jordens første julefest
ringer inn med jubeltone
i de høie regioner.

Sjerekonge! O, hvor stille
holdt du dog ditt inntog her!
Riket ditt, du vise vilde,
ei av denne verden er.
Ydmyk og saktmodig kommer
han som er all verdens dommer.

Ennu kommer han, den høie
himmelbårne Kongesønn,
skjult for hvert et jordisk øie,
til vårt hjertes vrå i lønn.
O min sjel, o la ham finne
sig et Betlehem der inne!

H. A. Tandberg.

Liv og ljøs.

I honom var liv, og livet var
ljøset åt menneskja. Joh. 1. 4.

Vårt land er rekna for å vera eit *upplyst*
land. Alle meiner vi at opplysning er ein
god ting. Men klårare og klårare ser vi
likevel at nokor folkefrelse ligg det ikkje i
kunnskapen åleine. Den *kan* takast i synda
si teneste og føra ut i det fælslegaste myr-
ker. —

Vårt folk kan visst og kallast eit *levande*
folk. Alle gled vi oss over den evne det
har til slit og strid og dåd. Men ingen som
er ærleg, kan nekta at mykje av denne livs-
kraft vert burtkasta i strev for låge mål. Og
at ved enden av alle desse livsvegane står
døden.

Verkelegt ljøs og verkelegt liv ligg ikkje
i noko av det som vi er eller eig. Berre i
Kristus er liv og berre i han har vi ljøs. Han
er sjølv livet og livsens ord. Um han og
hans ord gjeld det: Høyr, so skal dykkar
sjel leva! Det som er dødt i synd, ropar
fram fram til liv i Gud. Det som er kraft-
laust i seg sjølv, reiser han upp til å gjera
verk som varer. Ein ny livsens høgsong legg
han i tegjande munnar. Og so tek ljøset til
å skina over vegane åt dette menneskje og
dette folk. Og sjå for eit ljøs det er! Det
gjev nye augo å sjå med, det opnar ei utsikt
inn i dulde heimar. Det som er lengst burte
og mest utilgjengeleg av alt — Guds vilje
og hjarta — opnar seg for oss i Jesu
Kristus. Og vi får sjå ein Far — Jesu far
og vår far. Vi vildrar ikkje lenger i myrkret,
men veit vegen, um det so berre er stig for
stig. Og når det tjuknar til mot den siste
natta, då syner døden seg som ei dør som
fører til landet med berre ljøs og liv.

Det er Norigs lukke og frelse at denne
Kristus har teke bustad millom oss. Store
ting har hendt:

So sende Gud sin Ande
som dogg på turre jord.
Då vakna liv i landet,
då grøddest vent Guds ord.

Då ljøsna det i landet
frå fjell og ned til fjord.
Då losnar tungebandet,
då kved Guds folk i kor.

Men det må henda endå noko meir. Alt som skyggjer og stengjer og vil setja seg i staden for livet og ljuset frå Gud, må rydjast vekk, so Kristus, Kristus åleine kan leva og lysa!

Etter sokneprest **Smemo.**

En morgenbønn.

Herre Jesus, du som er alle tings skaper, avglansen av din himmelske Faders herlighet, jeg takker dig av hele mitt hjerte, fordi du atter lar mig se solens glade lys. Du som er rettferdighetens klare sol, lys du i mitt hjerte, så jeg kan vandre i din glans som et lysets og dagens barn, og engang få se dig i det evige gledens lys. Amen.

Bibelstudium.

Tre hovedregler: 1. Begynn aldri din lesning av Bibelen uten først å ha bedt om Åndens veiledning. Be om at han må gjøre ordet levende for dig. 2. Les langsomt og gjerne høit, hvis det kan skje uten at du forstyrrer andre. 3. Ta dig tid med det du leser. Det er bedre å lese få vers grundig og med eftertanke, enn et langt avsnitt overfladisk og flyktig.

Almindelige spørsmål ved lesningen av et kapitel:

1. Hvad er hovedinnholdet av dette kapitel. (Prøv og finn det ut selv).
2. Del det op i dets naturlige underavdelinger.
3. Hvad sies her om Gud?
4. Hvad sies her om Kristus?
5. Hvilke forjettelser inneholder kapitlet?
6. Hvilke praktiske anvisninger gir det for ditt eget kristenliv, din helliggjørelse?
7. Er det her pekt på noget som du hittil har forsømt eller oversett?
8. Hvilket enkelt vers har gitt dig mest?
9. Har det minnet dig om noget du skal takke Gud for?
10. Hvad skal du be om efter å ha fordypet dig i dette kapitel?

En kristi soldat.

Dette er fortellingen om martyren Maqamusela som blev drept av sin konge for omkring 60 år siden fordi han hadde bestemt sig til å være en kristen.

»Mine fedre tillot eder å bo i mitt land,« sa kong Cetevayo til de to—tre hvite misjonærer som hadde våget å slå sig ned i det ville Zulu-folk, »og jeg skal ikke sende eder

vekk. Men husk på at jeg er en krigsmann, og mine unge menn skal være krigsmenn. Den dag nogen av dem blir en bønnemann, må han dø.« Så preket da misjonærene for dem som den krigerske konge ikke hadde bruk for — de menn som var for gamle til å slåss, kvinnene og småbarna. En misjonær hadde en liten klasse som han forbedret til dåpen. Han la merke til én mann som alltid møtte frem. »Hvem er det,« spurte misjonæren. »Det er Maqamusela, en soldat i kongens livvakt,« svarte en gammel kone. — Så kom dåpsdagen. Atter var Maqamusela tilstede. Etter gudstjenesten ventet han på misjonæren. »Du døpte alle de andre,« sa han; »jeg kan alt som du har lært dem. Jeg tror på Jesus Kristus, og jeg vil tjene ham. Hvorfor døper du ikke mig?« »Du er av kongens livvakt,« svarte misjonæren. »Soldater må stride for sin konge. Den dag du blir en Jesu Kristi soldat, vil kongen ta ditt liv. Bed mig ikke om å døpe dig, før du har bedt og tenkt over hvad det vil koste.« — Maqamusela gikk bort, men et par dager senere var han atter i kirken. »Jeg tror at Jesus Kristus vil at jeg skal bli døpt,« sa han til misjonæren. »Vil du døpe mig?« Og misjonæren fastsatte den dag da Maqamusela, den hedenske kong Cetevayos soldat, skulde bli Jesu Kristi soldat.

Aftenen før dåpsdagen gikk Maqamusela atter til den lille kirken. Det var underlig, syntes misjonæren, å se denne ene kraftige mann i en forsamling av gamle folk og barn, og han gledet sig over hans mod, og han selv var full av glede, fordi han skulde bli en kristen. Da han gikk hjemover, omringet et kompani soldater ham. Det var hans kamerater i kongens livvakt. Og dette er hvad en av dem senere fortalte misjonæren: »Maqamusela,« sa de, »kongen har befalet oss å drepe dig. Zuluer skal være krigsmenn, og han har hørt at du er blitt en bønnemann.« »Ja,« sa Maqamusela, »jeg kjenner kongens befaling, og jeg er parat til å dø; men først må I gi mig tid til å be.« Så satte soldatene sig ned i gresset, og Maqamusela stod, rank som et spyd, midt i mellem dem. Soldatene var jo vant med død og drap, og sat først og pratet mens Maqamusela forrettet sin bønn. Men snart blev de alle stille og lyttet efter hvor-

dan Maqamusela talte til sin Gud. Han bad for sig selv, når han nu skude dø uten dåp, og bad Gud forbarne sig over hans sjel; han bad for sin hustru og sine barn at de måtte tro på Herren Jesus Kristus; han bad for misjonæren som hadde undervist ham, for kongen som hadde påbudt hans død, for sodatene, hans gamle venner, som var kommet for å drepe ham. Han bad for mange enkelte, som han nevnte ved navn, og for hele Zulu-folket, at de måtte bli kristne. Så sa han: »Jeg er ferdig.«

Nu da øieblikket var kommet til å drepe Maqamusela, var det ikke en eneste av soldatene som løftet spydet for å støte til. De stod alle tause, nølende foran den ranke skikkelse som ventet uten spor av frykt. De så sig om til alle kanter. Da så de et stykke borte en ung mann som kom ned over bakken med en flokk kreaturer. En av soldatene ropte på ham, gav ham et spyd i hånden og sa livad han skulde gjøre. Han stilte sig op, og spydet nådde i neste øieblikk sitt mål. Maqamusela, Kristi soldat, gikk inn til hvilen.

Safedes døde Zulu-krigeren som martyr, enda han ikke var døpt. Han blev efterfulgt av mange andre Zulu-martyrer, og blandt dem var de soldater som var sendt for å drepe ham, blir det fortalt. Og Maqamuselas bønn er hørt, for nu finnes der mange tusen kristne i Zululand.

Fra engelsk.

Våre døde.

21. okt.: Matias Brynjulfsson Haukedal, g. gbr.; f. på Reed i Breim 1851; alderdom.
 30. okt.: Martines Tollefsson Førde; g. kårman; f. 1856; åreforkalking.
 31. okt.: Knut Rasmusson Dombestein; g. kårman; f. 1851; alderdom.

Du skal ganga i gravi i høg alder. 1. Mos. 15. 15.

Um Davik-kyrkja.

Den fyrste kyrkja i Davik stod då manndaudevinteren plaga. Kring den dei steddast til kvile og ro, dei offer som sykja avdaga. Då tuvor vart mange og tårer rann, når gravene gløypte kvinne og mann til kvile i kyrkjegardshagen.

Det Herrens hus som deretter kjem i Davik til samling og hyggje, år sekstan hundrad og femti fem i krossform so munde dei byggje. Og høgt over midtsvilen reiste seg tårn, som viste til Herren alle Guds born — den Høgste av alle dei høge.

Men tidi gjeng, og det nye krev det gamle skal plassen giva. Til større hus dei no trongen hev, og krosskyrkja vilde dei riva. So skipla dei eldgamal kyrkjefred, so braut dei det heilage huset ned — det seldest til villa i Bergen. I attan hundrad og åtti fem den nye dei tok til å byggje. Det var nok munnhogg og strid og klem, men sidan vart det til hyggje. Ja, gløymt vart striden i lidne år, og kvit og lysande kyrkja står, og klokka helsar og kallar.

*

Segni fortel at då den fyrste kyrkja skulde byggjast, vilde folket både i Davik og Kjølstdal ha henne i si bygd. Det vart til det at ho skulde stå i Kjølstdal; dei byrja arbeidet, og ein dag var syllane knepte. Men dagen etter var heile greia komi til Davik og syllane knepte der. Um natti var ho flutt. Det måtte vera overnaturlege makter som hadde vore på ferde, meinte folk. Og so vart kyrkja ståande i Davik.

Nokor segn um den kyrkja som vart bygd i 1655 har eg ikkje høyr. Der var timber i henne frå ei eldre kyrkje. Soleis syllane; det var lett å sjå at det var av eit anna hus; dei var sværande breide og gråmåla, og det var merke på dei etter gamle stolestader. Då kyrkja vart rivi, vart ho tilslutt kjøpt ved Hans Aardal for tobakksfabrikant Reimers og sett upp som villa på Nesttun. Hans P. Aardal og Rasmus M. Ervik bygde upp huset der.

Uta nyekyrkja vart det ein uhugleg strid. Når rett var skulde den gamle ærverdige krosskyrkja ha vorte ståande i Davik, og ei ny oppbygd i Kjølstdalen. Det hadde vore den beste løysingi, som alle no ser.

Peder O. Myklebostad.

Notisar.

Basarar: Barneforeininga på Dombestein 30. okt. til Santalmisjonen 64 kr. — Davik 31. okt. kr. 156.15, delt millom heidningmisjonen og indremisjonen. — Nordstrand 2. okt. til gamleheimen 116.04.

Doypte: 18. okt. Albert Andreas, f. 28. juni av f. Johannes Albertsson Benæs og k. Gudrun (f. Nygård). — S. d. Oddvar Arnfinn, f. 3. juli av f. Olav Josefsson Falkevik og k. Astrid Sakariasdr. (f. Muri). — S. d. Jorunn Olaug, f. 15. aug. av f. Olav Olsson Heggelund og k. Petra Didriksdr. (f. Verpeide). — S. d. Haldor Ulrik, f. 23. juli av f. Martin Ulriksson Liset og Hilda Haldorsdr. (f. Stavøy). — 30. okt. Rolv Ottar, f. 26. sept. av f. Ole Andreasson Torheim og k. Rakel Kristensdr. (f. Skeistrand). — 1. nov. Målfrid Lina, f. 2. sept. av f. Martin Johanson Starheim og k. Jenny Didriksdr. (f. Bortne). 15. nov. Anne Marie, f. 8. okt. av f. Olav Jensson Nave, Humborstad, og k. Johanne Kristensdr., Davik.

Ektevigde: 24. okt. Sigvald Johansson Fredheim, Stryn, og Karolina Rasmusdr. Hestevik, ipidd Om-medal. — 27. okt. i Rugsund Ingvald Matiasson Ødegard, Berle, og Henny Rasmusdr. Svarstad, Bremanger. — 21. nov. i Totland Emil Larsson Maurstad og Marie Hansdr. Eikeset, Bremanger.

For 100 år sidan. Døde: 7. desember 1836 Christiane Abrahamsdr. Hornet, kårkone, 63 år. — 12. des. Marthe Marthinusdr. Midtisene, kårkone, 73 år. — 13. des. Ole Andersen Leergulen, husmanns sønn, 22 år. — 22. des. Brithe Augustinusdr. Rødeggen, gardmanns kone, 70 år. - **Vigde:** 18. des. ungkarl og tjenestekarl Elling Lofnæs, 31 år, son til Michel Hansen, og enken Synæve Olsbøe, 33 år, dotter til Abel Hansen Koldsæter.

Gudstenester:

- 4. sund. i advent. 20. des.: Totland.
- 1. jøledag, 25. des.: Davik.
- 2. jøledag, 26. des.: Rugsund.
- Sund. etter jøl, 27. des.: Aalfot.
- Nyarsdag, 1. januar: Davik.
- Kristi openb.sund., 3. jan.: Totland.
- 1. sund. etter Kr. op., 10. jan.: Rugsund.
- 2. sund. etter Kr. op., 17. jan.: Davik.

Kvittering for kontingent: Johan J. Leidal, Marta Isene, Didrik Hessevik, Marta Elde kr. 2.50. Malene Lund, Johan Hatlegjerde, Marta Endal, Peder Johnsen, Ivar Kassen 2 kr. — Andreas Indredavik, Lars Endal, Kristen Askeland, Johan Torheim 3 kr. -- Tils. 32 kr.

Hjarteleg takk til alle.

Dikte av Claus Frimann.

12. En Odelsbondes Sang.

Hvert Straa er mit paa denne Mark
Og hvert et Træ og hver en Tue.
Kald mig kun Bonde — Patriark,
Min Kone kald kun Bonde-Frue.
Hør Junker, du som spotter mig,
Jeg løfter knap min Hat for dig!
Mig vækker ei af rolig Blund
Den Ombudsmandens løftet Svøbe
For hvilken tid fra Jord og Grund
Maae stakkels Fæstebonde løbe.
Gladjøiet i mit eget Huus og Hiem
Seer hver paa mig og jeg paa dem.

Med Lyst i Haand jeg tager Plov,
Med Lyst jeg voxer seer min Grøde,
Med Lyst opelsker jeg min Skov,
Ei fremmed Mand skal den forøde.
Med Lyst jeg vælter Steenen hen,
Af Odelsgrund jeg rydder den.

Med Glæde gaer min Arbeidsdag,
Skjønt Sveden trilder mig af Panden,
Fornjøiet under eget Tag,
Fornjøiet sidder jeg hos Granden,
Og faaer jeg kun paa Tanden Blod
Jeg snoer en Halling nok saa god.

Min ældste Søn er fjorten Aar,
Om Livet alt han spænder Beite.
At styre Hest han alt forstaaer,
Alt Slæde-Læsset kan han vælte.
Gid han maae Levedage naac!
Om ti Aar skal han Jorden faae.

Men skulde Kongen midlertid
Til Landets Værn hans Arm behøve,
Og kommer Landets Uven hid
Til Sinde en Dyst med os at prøve,
I Drængen skal jeg sætte Mod
Og sige: spar ei Liv og Blod.

Betænk, min Søn! jeg sige skal,
En Odelssøn skal Landet arve.
Lad hævde da din Dyrendal
Det Sted du pløje skal og harve!
Dit Sted, naar du har været det,
Du eier da med dobbelt Ret.

(A r m.: Junker = adelsmann.
Dyrendal = sverd).

Småstykker.

1. Den danske filosof Heegård som tør var gudsfornekter, skriver i forordet til sin pedagogikk: Lidelse og dype sorger har opskaket mitt innerste, og helt og holdent kullkastet den grunn jeg tidligere bygget på. I opriktig tillit til videnskapens herlighet var jeg viss på at jeg her under alle forhold skulde ha en sikker tilflukt. Denne illusjon er sunket i grus. Da stormen kom, brast videnskapens taug som forbrente tråder. Da grep jeg etter den hjelp som mange før mig har tatt sin tilflukt til, jeg søkte og fant fred i troen på Kristus. Jeg har dermed ikke opgitt videnskapen, jeg stiller den bare nu på annen plass. Men det vidnesbyrd kan jeg avlegge, at når det mørkner, og alt håp synes å være ute, da gis der bare en ankerplass: den enkle kristne tro. Vel den som ikke lar det komme til det yderste, men i tide kaster anker der.